

Obecná a specializovaná paliativní péče

MUDr. Pavel Svoboda, Dům léčby bolesti s hospicem sv. Josefa
Mobilní hospic sv. Jana – Oblastní charita Rajhrad

Brno, 24.10.2018

O čem se to budeme bavit?

- ▶ Koho se to vlastně týká, ta paliativní péče?
- ▶ Jsou potřeba různé úrovně?
- ▶ Je to nějak ukotvené v systému zdravotní péče?
- ▶ Mobilní specializovaná paliativní péče ...

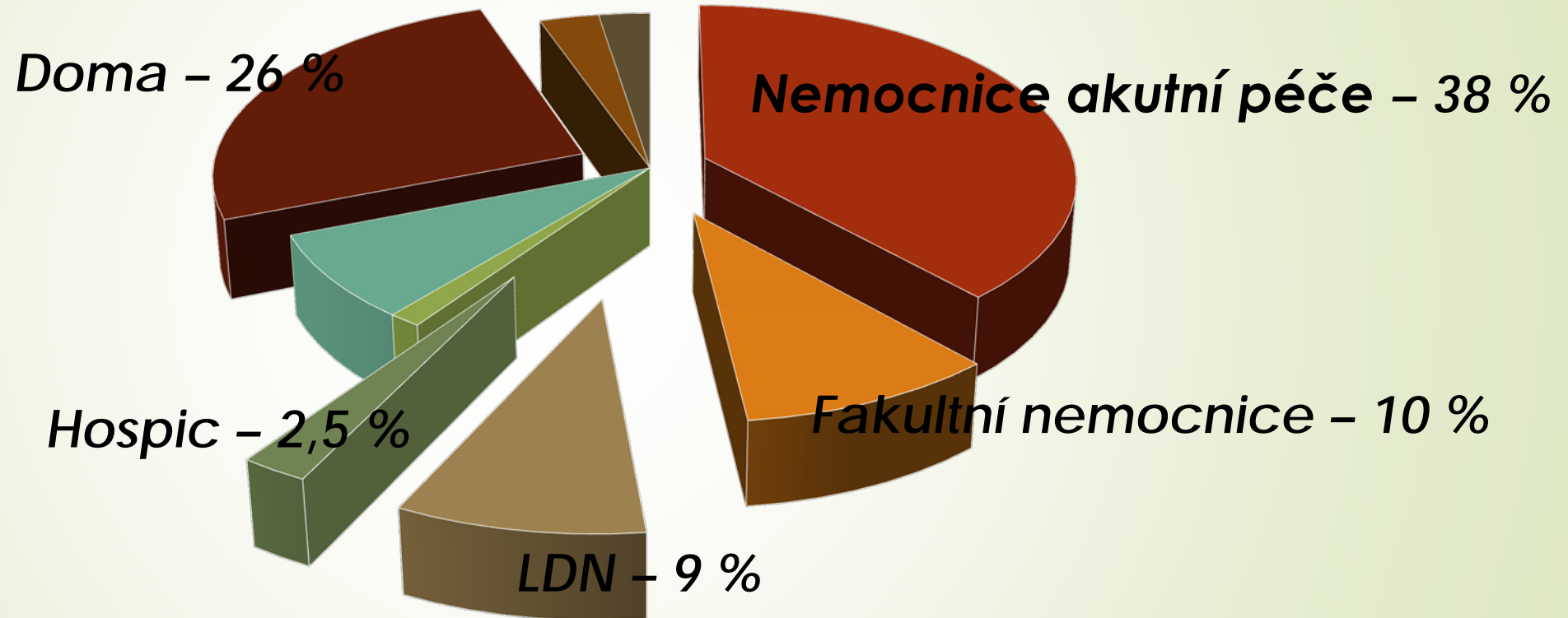

Trocha statistiky na úvod

- ▶ Ročně v ČR zemře kolem 105 tisíc lidí
- ▶ Nejvíce na kardiovaskulární onemocnění – cca. 45 %
- ▶ **Onkologická onemocnění – cca. 25 %**
- ▶ Nemoci dýchací soustavy – cca. 6-7 %
- ▶ ...

Zdroj: data ČSU, ÚZIS

Zemřelí dle místa úmrtí

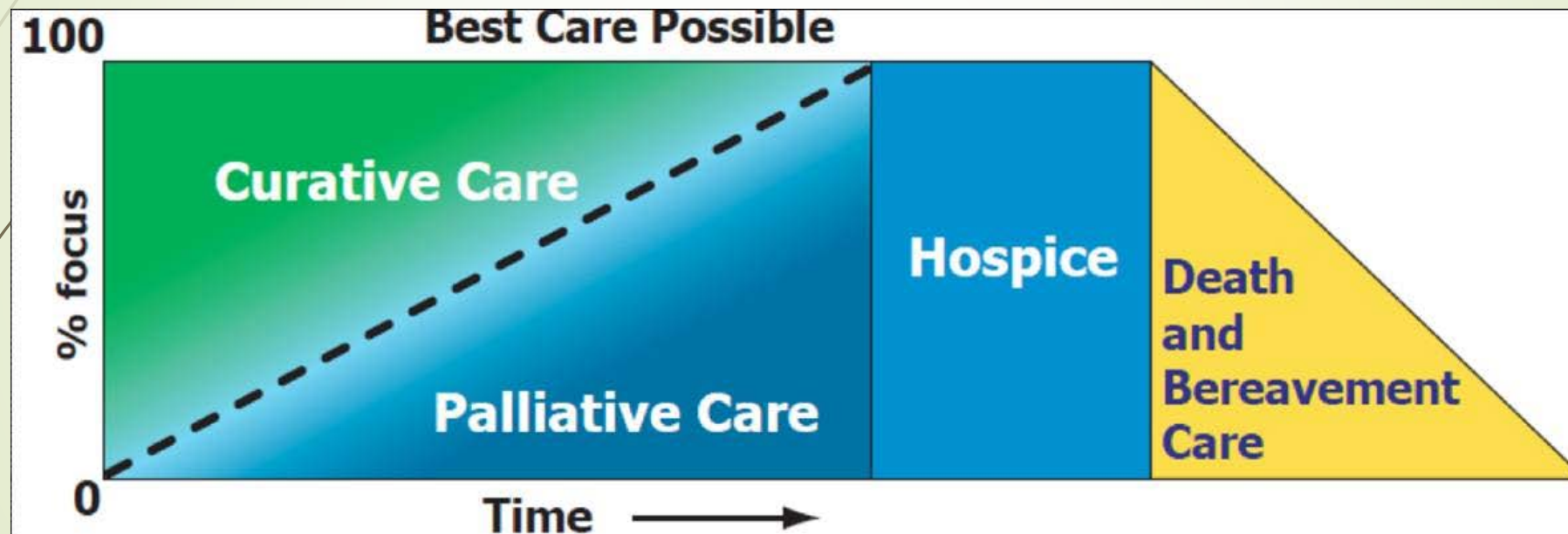

Trocha statistiky na úvod

- ▶ V lůžkových hospicích zemře cca. 2,5 % obyvatel
- ▶ O trochu méně v mobilních hospicích
- ▶ Cca. polovina pacientů umírá na lůžkách akutní péče – z toho 10 % ve fakultních nemocnicích
- ▶ Značná část úmrtí předvídatelná – cca. 85 % – dle studie ODDICUS (VFN)
- ▶ Doma by si přálo umřít 78 % lidí (průzkum Cesty domů, STEM/MARK – 2013)

Paliativní péče

- ▶ Je komplexní, aktivní a na kvalitu života orientovaná péče poskytovaná pacientovi, který trpí nevléčitelnou chorobou v pokročilém nebo terminálním stadiu
- ▶ Péče zaměřená nejen na pacienta, ale i na jeho blízké

Adapted from:
Lynn, J. (2005). "Living long in fragile health: The new demographics shape end of life care."
Hastings Cent Rep Spec No: S14-18.

Rozdíly mezi obecnou a specializovanou paliativní péčí

- ▶ pan Josef – pokročilá demence, klidný, imobilní, ležící – horšící se perorální příjem
- ▶ pan Antonín – 50letý muž, donedávna zdravý, „vášnivý“ kuřák, odvezen z práce pro epileptický záchvat, nalezen karcinom levé plíce s metastatickým postižením mozku

Obecná paliativní péče

- ▶ Poskytuje kterýkoliv lékař/zdravotník
 - ▶ V rámci svojí odbornosti
 - ▶ Svým pacientům
 - ▶ Bez ohledu na místo poskytování (doma, sociální zařízení, nemocnice – akutní lůžka i LDN)

- ▶ Má k dispozici specialistu

Specializovaná paliativní péče

- ▶ (Poskytuje)/zaštiťuje lékař s atestací v oboru Paliativní medicína (resp. Paliativní medicína a léčba bolesti)
- ▶ Zaměření na pacienty s náročnějšími symptomy nejen stran intenzity, ale i časového průběhu – „nástrojem“ multidisciplinární tým
- ▶ MSPP (mobilní specializovaná paliativní péče) je indikována u pacientů, kteří si přejí prožít závěr života ve vlastním sociálním prostředí a zároveň míra jejich symptomové zátěže, klinická nestabilita a rychle se měnící nároky na objem péče neumožňují registrujícímu lékaři s odbornou způsobilostí v oboru všeobecné praktické lékařství, praktické lékařství pro děti a dorost nebo lékaři se specializovanou způsobilostí v oboru pediatrie ani ve spolupráci s agenturou domácí péče převzít odpovědnost za zajištění trvale dostupné péče ve vlastním sociálním prostředí až do úmrtí pacienta. *

* Věstník MZČR č. 13, ročník 2017, 15.12. 2017

Síť poskytovatelů paliativní péče

Forma zdravotní péče	Typ paliativní péče: OBECNÁ (80 – 90 % pacientů)	SPECIALIZOVANÁ (10 – 20 % pacientů)
Primární ambulantní péče	Praktický lékař	
Specializovaná ambulantní péče	Ošetřující ambulantní specialista (např. kardiolog)	Ambulance paliativní medicíny (lékař - paliatr)
Lůžková péče	Oddělení, která se nezaměřují/nеспециализují primárně na poskytování paliativní péče	lůžková péče v oboru paliativní medicína, konziliární služba lékaře a multidisciplinárního týmu se zvláštní odbornou způsobilostí nebo zvláštní specializovanou způsobilostí v oboru paliativní medicína v lůžkovém zařízení

Forma zdravotní péče	Typ paliativní péče: OBECNÁ	SPECIALIZOVANÁ
Zdravotní péče poskytovaná ve vlastním sociálním prostředí pacienta	Praktický lékař ve spolupráci s agenturou domácí péče; návštěvní služba ambulantním specialistou	MSPP neboli paliativní péče ve vlastním sociálním prostředí pacienta v oboru paliativní medicína a všeobecná sestra, kde je odborným garantem lékař se zvláštní odbornou způsobilostí nebo se zvláštní specializovanou způsobilostí v oboru paliativní medicína

Lůžkové hospice

- ▶ Zaměřeny především na onkologické pacienty
- ▶ Sofistikovanější léčba u neonkologických pacientů
 - ▶ Dejší a kvalitnější život
 - ▶ Dožívají se pokročilejších stádií a závažnějších komplikací
- ▶ „Průkopníci pro mobilní hospice“

MSPP

- = mobilní *specializovaná* paliativní péče
- Pacienti s
 - Vyšší intenzitou symptomů
 - Výraznější nestabilitou symptomů
- Cíle
 - péče o pacienty v závěru života (týdny až měsíce)
 - Umožnit pacientům dožít v domácím prostředí bez zbytečného utrpení

Předpoklady fungování MSPP

- ▶ Nepřetržitá dostupnost zdravotního týmu (lékař + sestra)
 - ▶ 24 hodin denně 7 dnů v týdnu
 - ▶ Pohotovostní telefonní číslo – nepřetržitě dostupné
 - ▶ Možnost akutního výjezdu s fyzickou dostupností do jedné hodiny (zdravotní sestry i lékaře)
- ▶ Kvalifikovaný personál
 - ▶ Garantem zdravotní péče je lékař paliatr
- ▶ Týmová spolupráce
 - ▶ Týdenní setkávání celého týmu, jednotné vystupování
- ▶ *Podpora i od nezdravotních částí týmu*

Předpoklady fungování

MSPP

- Nepřetržitá dostupnost zdravotního týmu (lékař + sestra)
 - 24 hodin denně 7 dnů v týdnu
 - Pohotovostní telefonní číslo – nepřetržitě dostupné
 - Možnost akutního výjezdu s fyzickou dostupností do jedné hodiny (zdravotní sestry i lékaře)
- Kvalifikovaný personál
 - Garantem zdravotní péče je lékař paliatr
- Týmová spolupráce
 - Týdenní setkávání celého týmu, jednotné vystupování
- *Podpora i od nezdravotních částí týmu*

lůžkového hospice

- Nepřetržitá dostupnost zdravotního týmu (lékař + sestra)
 - 24 hodin denně 7 dnů v týdnu
 - „zvonek“ u lůžka
 - Dostupnost zdravotníků – jak sestry, tak lékaře
- Kvalifikovaný personál
 - Garantem zdravotní péče je lékař (ideálně paliatr)
- Týmová spolupráce
 - Týdenní setkávání celého týmu, jednotné vystupování
- *Podpora i od nezdravotních částí týmu*

Výzvy

- Organizační
 - Zajištění paliativní péče nejen v hospicích
 - Zajištění péče nejen pro onkologické pacienty
- Finanční
 - Financování mobilních hospiců
 - Nárůst nákladů v souvislosti s růstem mezd, energií,
- Legislativní
 - Ze strany hospiců a odbornosti
 - Ze strany pečujících (dlouhodobé ošetřovné)

Děkuji za pozornost

